

KIADJA AZ »ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET«

Megjelenik egyelőre minden hó közepén.
Az ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET tagjai ingyen kapják.
Nemtagoknak előfizetési díj:
Égész évre 6 Korona, fél évre 3 Korona és évi 30 K drágasági felár.

Szerkeszti: RÉPÁSSY MIKLÓS.
Szerkesztőség: Budapest, Földmív. minisztérium (V., Országház-tér II. sz., II. em.).
A lapra vonatkozó mindennemű közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Hirdetéseket a lap számára a „Pátria” r.-t. Budapest, Üllői-út 25. vesz fel.

TARTALOM: Közgyűlésre meghívó. — A halivadék védelme és gondozása. — Levél Miskolcziól. *Vízkelety Pál.* — A csukáról. (Folyt.)
Répassy Miklós. — Társulatok. Egyesületek. — Kérdések és feleletek. — Vegyesek. — Hivatalos árjegyzés. — Hirdetések.

Országos Halászati Egyesület.

Meghívó. *)

Az Országos Halászati Egyesület f. évi május hó 29-én (hétfőn) d. u. 1/25 órakor az Országos Magyar Gazdasági Egyesület székházában (IX., Köztelek-utca 8. sz., I. e.) tartandó

rendkívüli közgyűlésre

az alapszabályok 9. §-a alapján a t. Címet tisztelettel meghívom.
Budapest, 1922. május hó 14.

Báró Inkey Pál
elnök.

Tárgysorozat:

1. Az alapszabályok 4., 5., 9., 10., 12. §-ainak módosítása. (Tagdíjak emelése, választmányi tagok számának szaporítása.)
2. A számvizsgáló-bizottság tagjainak az 1922. évre való megválasztása.
3. Indítványok. (Nyolcz nappal a közgyűlés előtt írásban nyújtandók be.)

*) Ez a Meghívó, tekintettel a költségekre, pótolja a személyre szóló külön meghívót, miután a lapot az O. H. E. minden tagjának megküldjük.

Együttal a t. tagokat, a tagok hozzátartozóit és vendégeit tisztelettel meghívom *Dr. Unger Emilnek*, a halélettani állomás adjunktusának a „Tiszavirág” élete (kéreszfaj) és a „Süllőtenyésztés” köréből vett és tudományos mozgófényképek bemutatásával kapcsolatosan közvetlenül a rendkívüli közgyűlés előtt (május hó 29.) d. u. 1/24-kor a IX. ker., Kinizsy-utca 16. sz. alatti „Kultur-színpad” helyiségében tartandó víz- és halélettani előadására. Az előadás ingyenes.

Kmf.

Báró Inkey Pál.

A halivadék védelme és gondozása.

A halászatnak, mint ősfoglalkozásnak, át kellett szenvednie azokat az időket, amelyek folyamán a kultúra térfoglalása létalapjában támadta meg. Akkor történt az, amikor a vizek szabályozása, az ármentesítés, a mocsarak lecsapolása, szóval a vizeknek ősi jellegükből való kivételkötése megkezdődött.

Ezekkel a nagyszabású munkákkal, amelyek gazdasági előbbre haladásunk elengedhetlen előfeltételei voltak, a halászat terén megszűnt a régi, paradicsomi állapot, a mikor aratni lehetett, anélkül, hogy vetettünk volna. Eltűntek az árvízjárta óriási rétségek, lecsapolták a tavak haltápláléktermő bozótjait; pedig ezeken a területeken szaporodott, gyarapodott a hal. Azután jöttek a hajók, a vízszennyező gyárak stb., mind olyan dolgok, a mik bizony ijesztően apasztották vizeink halállományát. Semmisé is vált volna az teljesen, ha idejében nem sietünk védelmére, ha a halászat maga is nem alakul át; ha, felismerve az új viszonyokat, be nem látja, hogy pusztán csak a hal fogásával többé nem boldogulhat, hanem szüksége van *termelő munkára is*, épp úgy, mint bárminő más gazdasági ágának.

Ennek a védelemnek, ennek a munkának a halászatról szóló 1888. évi XIX. törvény adja meg az alapját. Csakhogy minden törvény annyit ér, a mennyire végrehajtják vagy jobban mondva, a mennyire megtartják. Mert ez a fontos, az t. i., hogy ne kényszerűségből, ne rendőri hatalom alkalmazásával engedelmesséjének az emberek a törvénynek, hanem meggyőződésből, belátván annak hasznát. Országunk gazdag vízrendszere mellett a halászat, ha okszerűen őrizzük, még mindig számottevő része a nemzeti termelésnek; hiszen még a mostani Csonka-Magyarországon is 200,000 kat. holdon felül van haltermő természetes vizünk; ezek a vizek hozzávetőleges becslés szerint évenként könnyen adhatnak 50,000 q-t kitevő halzsákmányt. De csak egy feltétel alatt: ha nem csak kifogjuk belőle a halat, hanem gondozzuk is azt abban. Nemcsak a sült galamb nem repül, de a sült hal se úszik többé senki szájába!

Ennek a munkának egyik legfontosabb részére akarunk itt rámutatni: az *ivadék védelmére és gondozására*. A halállomány fennmaradása érdekében első sorban kívánatos természetesen az, hogy a halak ivása, fiasítása kedvező legyen. Az ivást azonban olyan sok,

az emberektől nem függő természeti tényező befolyásolja — meleg időjárás, megfelelő áradás stb., stb. — hogy annál az emberi beavatkozásra igen kis mértékben van alkalom. Inkább csak az a fő, hogy ha a természeti tényezők kedvező összetalálkozása megindítja az ívást, az ember ne zavarja azt. Az ívás tulajdonkép a magvetés, amelyet a hálnál a természet maga intéz el. A mint közismert dolog, ez a magvetés itt ugyancsak bőséges. A halak szaporasága semmi kívánni valót nem hagy fenn; egy-egy anya százezerszámra rakja le az ikrát, a melyből az új nemzedék fejlődhet.

Csak hogy, míg abból a parányi haliókából aszatra való hal lesz, millió veszedelem fenyegeti, tizedeli, pusztítja. Itt már aztán sokat segíthet az ember; ha egyébbel nem, hát azzal, hogy legalább maga be nem áll — pusztítónak. Mert meg kell gondolni mindenkinek, hogy csak kis halból lehet nagy hal; ha amazt elpusztítjuk, veszni engedjük, akkor ugyan ne csudálkozunk, ha nagyot se fogunk.

Az ivadék a halászatnál az, a mi a gyümölcsösnél a csemete, a kertészetnél a palánta. Ezeknek a létrehozatalához már sok mindenféle kedvező előfeltételnek kellett hosszabb időn át teljesedni; azok már közbeeső termékek, a melyek elpusztulása a termelési folyamat nagy visszaesését vagy éppen teljes eredménytelenségét jelenti.

Ezért helyez törvényük is különös súlyt az ivadék védelmére.

Elsősorban is tiltja az olyan halászási módokat, a melyeknél a nagy hal mellett áldozatul esik az apró is. Ezek különösen a *robbanó szerekkel* (dinamit), *mérgező anyagokkal* (maszlag stb.) való halászás. A ki helyesen akar gazdálkodni, annak meg kell találni azt a fogási módot, a mellyel csak a nagy halat foghatja ki, de fiát békében hagyja. Megállapítja aztán a törvény a halak ama *legkisebb méretét is*, a melyen alul levőket nem szabad kifogni (20. §.). Ezzel azt akarja elérni, hogy a halakat idő előtt, addig, míg legalább egyszer nem szaporítottak, tehát a jövő nemzedékről nem gondoskodtak, ki ne fogják.

Mind ezekhez a tilalmakhoz magától értetődően sorakozik az is, hogy *halivadékokat árusítani vagy szállítani tilos. A halivadék nem arra való, hogy megegyük, hanem, hogy tovább neveljük.* Az a halász vagy halászati jogtulajdonos tehát, a ki nem akarja maga alatt vágni a fát, ne csak maga tartsa meg az ivadék védelmére vonatkozó ezeket a tilalmakat, de tartassa meg azokat másokkal is. A halászati kihágások hivatalból üldözendők, bárki megteheti tehát valamely észlelt visszaélés esetén az illetékes hatóságnál (főszolgabíró) a feljelentést, az köteles megindítani s lefolytatni a kihágási eljárást.

Ha csakugyan szívünkön viseljük halászatunk ügyét, akkor nem szabad magunkat eljárásunkban semmiféle kényelmi vagy egyéb okokból korlátoztatni. Gondoljuk meg, hogy valamely nép műveltségének az is a fokmérője, mennyire van meg köztudatában a törvény tisztelete s a törvénytisztelők iránti megbecsülés.

A társadalomnak is érezni kell e téren a maga kötelességét.

Ennek a kötelességnek a kapcsán a halivadék védelmét illetőleg rá akarunk ismételtlen mutatni az *ártéri mélyedésekben, kubikgödrökben rekedő halivadék megmentésére.* Hazai viszonyaink között, a mi közismert óriási árvédelmi töltésepítkezéseinkkel összefüggésben, szinte döntő jelentősége van e kérdésnek folyóvizeink halállományának fenntartására.

Az árterek elvonásával, tudjuk, a folyóbeli halak ívása csakis a hullámtérbe mehet végbe. A tavaszi

árvízvel belejut a hal a töltések anyaggödreibe s rendszeren megívik bennük; visszatérni azonban az árvíz bevonulta után sem az anyahal, sem az ivadék nem tud: ott reked, mert ezeket a gödröket minden egyébre tekintet nélkül úgy ásták, hogy a folyóval nemcsak hogy összeköttetésben nincsenek, de a legtöbbször egyáltalán lehetetlenség is most már azokat oda lecsapolni. Az anyaggödrök apadó vizéből a nagy halat csakhamar kihalásszák — igen sokszor az orvhalászok. De hát ez a kisebb baj. Nagyobb s egyáltalán igen nagy baj az, hogy az ivadék a gödrök kiszáradásával mind egy szálig ott vész! Elpusztulása természetesen kihat az egész folyóra, kihat a jövőre; a folyó hálnépességének következő nemzedéke van így tönkretéve.

Régen ismerjük már a bajt. Így az 1893. esztendő különösen hirhedtté vált. A tavaszi időjárás, az áradás igen kedvezett az ívársra; a víz májusban, júniusban kedvező magasságban borította a hullámteret; se szél, se hideg nem volt. A rendkívüli „halszaporulat a legöregebb halászokat is bámulatra ragadta” — mondja egy szentesi feljegyzés a Tisza mellől. Június hó utolján azonban a víz lepadt; az ivadék ott szorult a kubikgödrökben s miután azok kiszáradtak, ott is pusztult roppant tömegekben: „a halászok szemeláttára, nem kis mértékben megrontva a levegőt dögletes szaggal” — panasolja tovább a fentebb említett feljegyzés.

A kormányhatóság megtette azt, a mit megtehetett; egyik rendeletét a másik után adta ki Legutóbb 1920. évi április hó 21-én 5173. szám alatt a földművelésügyi miniszterium részéről valamennyi vármegyei törvényhatósághoz ez ügyben intézett rendelet többek között a következőket tartalmazza:

„Az ivadék megmentésének legközvetlenebb módja az, hogy az árvíz lefolyása után a gödrökből idejében kihalásztassék s az anyafolyóba helyeztessék. E gödrök közül igen sok, mint anyagödör, a *vízrendező társulatok* tulajdonában van, egy részük felett pedig a folyó halászatánál is érdekelt *parti birtokosok* rendelkeznek. Feltételezem, hogy a halászat országos fontosságú ügyét szem előtt tartva, erről az oldalról a *halászati társulatok* feladatának teljesítése elé akadályok nem fognak gördíteni. Mindenesetre ejtse alispán úr annak módját, hogy a halászati társulatok és gödrök felett rendelkező vízrendező társulatok, avagy magánosok között idejében előleges s a méltányosságot minden irányban szem előtt tartó megegyezés jöjjön létre.”

A dolog veleje tehát az, hogy álljanak elő az első sorban érdekelték, a vízmentén lakók, a halászati jogtulajdonosok, a *halászok* — s ne engedjék, hogy „szemük láttára” ott pusztuljon az ivadék! A hatóságnak pedig legyen rá gondja, ismerje kötelességének, hogy az ivadék megmentésére irányuló munka elöl minden akadályt, különösen pedig olyat, a melynek alapoka a kalmárszellemű önzés, elhárítson.

Így aztán majd csak lehet eredményt elérni.

A magyar ember szereti a halat és éppen ezért sokat panasolja, hogy nem tud hozzá jutni, hogy drága stb. A sok panasz helyett inkább arra gondoljon, miképpen segíthetne a bajon. Jöjjön vele tisztába, hogy mint minden termelésnél, a halászatnál is csak céltudatos munkával lehet ma már eredményt elérni, ott is csak az arathat, a ki vetett is. Védjük tehát s gondozzuk a halivadékokat, mert enélkül elszegényednek vizeink s még drágább lesz a hal — akárhogy szeretjük is!

Levél Miskolczi-ról.

(Téli halászat. — Csali előkészítése tavaszra.)

I. A múlt év november havában, — a mint már jeleztem, — a Sajó, Hernád, Bodrog, Boldva és a Rima befagytak, állandóan kemény és vastag jégpánczél borult a vizekre; a jég vastagsága sajátkezü megállapításom szerint 50—70 cm. volt. Több helyen mértem ezt a vastagságot, úgy alacsony, mint mély vizeken, a miskolczi határban és a legközelebbi faluban is. De kaptam adatokat vidékekről is, előzékeny halászberekektől. Mindenütt örültek a halászok a rendkívüli vastag jégkéregnek, mert az elősegítette a téli halászatot és nagyon megnehezítette az orvhalászok garázdálkodását. A téli halászat általában jól is sikerült és helylyel-közzel igen bő zsákmányt eredményezett. Így a december hónapban Sajópüspöki határában (putnoki járás) megéjtett téli halászat 2¹/₂ métermázsa halat eredményezett vegyes halakból. Sajóbessenyő (Miskolcz mellett) község Sajó vizén rendkívül sok pontyot (1—8 kg. súlyban) fogtak csempelylyel lékről. A miskolczi vizeken egyes halászok 5¹/₂ kg.-os márnát fogtak és egy esetben 8 kg.-os csukát. Pogány nevű miskolczi halásznunk lékről emelőhálóval januárban két emelésre 35 kg. márnát fogott, ¹/₂ kg.-ostól 2³/₄ kg.-osig. Jó zsákmányt ejtettek a halászok Alsó-Zsolcán, Ónodon, Nagy-Csécsen és Girincsen, a mely községek Sajó vize a harcsák hazája.

Márczius hó első felében az enyhe idő következtében a jég megrepedezett és mindig jobban olvadván, a gömőri hegyekben a hó, a vizek áradásnak indultak, a jég széle elszakadt a partoktól s így lassan-lassan bekövetkezett a jégzajlás. Régen volt ilyen jégzajlás vizeinken. Borzalmasan szép volt; oly sűrűn jöttek a jégtáblák, hogy a vízből semmit sem lehetett látni, — annál több kicsavart élőfát, hídgerendát, oszlopot és megszámlálhatatlan deszka- és más faanyagot. Fönt a bányavidékeken állandóan robbantották a községi hidak előtt támadt torlódásokat és a jégdarabokon bizony sokok megölt hal is volt; részben a jég nyomta össze azokat, részint a robbantások következtében pusztultak el. A jégzajlás egyébként ösztönszerű védelemre készíti a halakat; erősen bokros helyekre, bedőlt fák mellé és a szélvizekre menekülnek, a hol azután bőven zsákmányolnak a halászok.

A Miskolcz—felsőzsolczi kőhid mellett Aczél József nevű miskolczi halász (öregember) a szélvízben egy a jég által erősen megsérült 43 kg.-os harcsát fogott hálóval; bár a hal erősen meg volt sérülve s vérzett is, egyedül nem tudta kiemelni a vízből; két halász segédkezett neki az emelőháló rúdjával. Magától értődik, hogy az öreg szerfölött megörült Csallóközbe illő szerencséjének; hiszen életében sem látott még ilyen harcsát, nemhogy fogott volna!

A nagycsési halászok a jégzajlás alkalmával 8 db harcsát fogtak emelővel. Ezekből 3 drbot behoztak Miskolcra, az I. sz. postahivatalhoz, a hol kimérve, a postaszemélyzet vette át azokat kg.-ként 70 K-ért. A három harcsa együtt 54 kg.-ot nyomott, a legkisebb 16 kg.-ot, de a Nagycsécen maradt 5 drb harcsa jóval nagyobb volt ezeknél.

II. Talán érdekelni fogja a mi kedves lapunk olvasóit, hogyan lehet tavaszra csalit tartalekolni; mert a sporthorgásznak bizony fontos, hogy kora tavasszal csalija legyen. Az eljárás a következő: A kérész, vagy tiszavirág június hóban repül ki először; az első a legjobban kifejlődött és legszebb példányok; ezeket, ha kirepülnek, csónakba ülve, repülés közben fogjuk össze lepkefogóval s tegyük aztán könnyű vászonzacskóba. Ha a zacskó megtelt, jól bekötjük s a szabad földre

fektetjük, sűttetjük a nappal körülbelül ¹/₂ óráig, míg a kérészek élettelenekké válnak. Ezután kitergetjük azokat a napra száradni; 2—3 órai száradás után csomókba kötjük a kérészeket vékony spárgával vagy czérnával.

Egy csomó körülbelül annyi legyen, a mennyit marokra foghatunk egyszerre; az így elkészített anyagot ismét zacskóba rakjuk s száraz, hűvös helyen tartjuk télen át a következő tavaszig. Tavaszkor, a mikor ismét hozzá lehet fogni a legyes horgászathoz, de még semmiféle megfelelő rovarunk nincs a szabadban, a kötegből lefejtünk 4—5 drb száraz kérészt, összekötjük valami vékony fonállal s vízbe mártjuk, ott gyorsan megdagadnak s a kis kötést horogra húzva, hozzáfoghatunk horgászni a kitűnő csalival. Ezt az eljárást tiszai halásztól tanultam el, most, ime tovább adom sportkollégáim számára.

Vízkelety Pál.

A csukáról.

(Folytatás.)

Írta: Répássy Miklós.

A csukának csak egy rossz tulajdonságát ismerjük, de abban aztán túlszárnyalja minden édesvízi rokonát s ez a *falánksága*. Állítólag mindennap el tudja fogyasztani a saját testsúlyával egyenlő mennyiségű eleséget; miután pedig ez az eleség, ragadozó volta mellett, szinte kizárólag ugyancsak *halból* áll, igen könnyen elképzelhető, hogy a csuka bizony nem minden vízben jelent hasznot, hanem ellenkezőleg oly veszedelmet, a melyet lehetőleg kerülni kell. De ez nem azt jelenti, hogy a csukát a halgazdasági üzemekből száműzzük, hanem csak azt, hogy eme tulajdonságával mindig számoljunk; ha ezt megteesszük, akkor jó tulajdonságait kihasználhatjuk s e jó tulajdonságai miatt igen érdemes is véle foglalkozni.

Mesterséges pontyos tógazdaságokban pl. a csukát igen jól használhatjuk a vad halak pusztítására, de természetesen csak oly halak mellé s csak oly nagyságban és számban szabad behelyezni, hogy a tenyésztett halakban kárt ne tehessen. Ívó-tavakba vagy ivadáknövesztő tavakba persze nem való.

Az, hogy a csukának pontyos tavakban az a feladata volna, hogy „az iszapban heverni szerető pontyokat folyton zavarja“, egyszerűen mese, a melyet azonban, sajnos, még az újabb lexikonokban is olvashatunk (I. Pallas nagy lexikona!). A csukának ezekben a tavakban kizárólag csak az a kötelessége, hogy a tápláló vízzel vagy egyéb úton a tavakba került szeméthalat pusztítsa s így egy részről a pontyot kosztos versenytársaitól megszabadítsa, másrészről pedig az értéktelen vad halak húsát értékes csukahússá dolgozza fel.

Ebből a nézőpontból kell a csuka szerepét a természetes vizek halászatánál is megítélni.

Az olyan vizekben, amelyekben értékes, békés természetű halak honosak, a csuka elszaporodásának, de különösen nagyranövésének gátat kell vetni; ott csak az lehet a szerepe, hogy a legsilányabb, emberi táplálkozásra értéktelen halféleségeket ritkítsa és a nemesebb halféleségek túlságos elszaporodását meggátolja. Az ilyen vizekben a csuka kiváló sporthorgászatra adhat alkalmat. Ha ellenben valamely vízben a csukán kívül csakis nálánál értéktelenebb s általában a köztáplálkozásra nem alkalmas, silányabb halféleségek élnek, akkor a csukának kell a víz főhalának lenni, ő lesz az a gép, a mely a vízben megtermő mindenféle állat húsát, végső fokon emberi élvezetre alkalmassá dolgozza fel. Az ilyen vizek halászati kihasználása igen gyakran csak a csuka révén válik lehetségessé.

A csukának egyes vizekben való gondozása tehát a halgazdasági üzemek céltudatos feladata is lehet.

A csuka ívása igen korán kezdődik: sokszor még jég van a vizeken februárban, jégtörő Mátyás napjának idején, amikor megindul s a lapos, fűzespárti kiöntésekre húzódik; ott rakja le ikráját. Az ikra nagyobb a ponty, süllő, sügér stb. ikrájánál, de kisebb a pisztrángféle halak ikrájánál, körülbelül árpakásaszem nagyságú. Egyegy kifejlett 3 kg.-os ikráshal már 60,000—100,000 db ikrát ad. *Dr. H. Mast* adatai szerint (Allg. Fischerei Zeitung 1919. Nr. 20.) egy 2 kg.-os csukából 92,000 db ikra került ki, két 1—1 kg.-os példányból egyenkint kerekén 25,000 db.

(Folyt. köv.)

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

Az Országos Halászati Egyesület f. évi márczius hó 17-én d. u. 1/24 órakor báró Inkey Pál alelnök elnöklete alatt választmányi ülést tartott. Jelen voltak: Corchus Béla, Dr. Dobránszky Béla alelnök, Dr. Goszthony Mihály, Kócsy Imre, Dr. Korbuly Mihály, Kuttner Kálmán pénztáros, Purguly Pál, Répássy Miklós, Scheiber József, Simonffy Gyula ügyv. titkár, Stögermayer Alajos, Báró Szurmay Sándor, Zimmer Ferencz. Távolaradását kimentette Bokor Pál.

A választmányi ülés tárgyalási anyaga legnagyobb részében lapunk mai számában közölt közgyűlési jegyzőkönyvből vehető ki. Az abban feltüntetett tárgyakon kívül a választmány saját hatáskörében még a következő határozatokat hozta:

1. *Titkár* előadja, hogy az egyesület kiadványai közt megjelent s az egyesület tulajdonát képező „Magyar édesvízi halhatározó” című könyvecske iránt az egyik helybeli könyvkereskedő czég a közelmúltban érdeklődött s hajlandó lenne annak bizományi árusítását is magára vállalni. Tekintettel arra, hogy a könyvecske mai 10 K-ás ára sem annak belső, sem pénzünk mai értékevel arányban nem áll, javasolja, hogy a bizományi elárúsítás elhatározása mellett, a könyvecske bolta ára 40 K-ban, kizományi (könyvkereskedői) ára 30 K-ban állapíttassék meg azzal, hogy az egyesület tagjai szintén 30 K-ért vehessék azt meg az egyesülettől.

Választmány a titkár javaslatát egyhangúlag határozattá emeli.

2. *Titkár* jelenti, hogy a vasúti szállítási díjak (tarifák) újabb, általános (magyarányú) emelése a haltermelés és halkereskedelem érdekeit igen érzékenyen érinti s e miatt az érdekeltség körében többen kérték már, hogy az egyesület a haltarifák méltányos megállapítása, illetve mérséklése iránt járjon közben. Egyúttal ismerteti azokat a lépéseket, a melyeket ebben az ügyben az egyesület az 1920. év folyamán már tett és felolvassa a kereskedelemügyi minister úrhoz intézendő azt a memorandumot, a melyet legcélszerűbb volna a választmány 1920. évi december 3-án tartott ülése határozatahoz képest küldöttségileg átnyújtani.

A választmányi ülés a titkár előterjesztését és az általa kidolgozott memorandumban foglaltakat általános helyesléssel tudomásul vette és annak küldöttségileg leendő benyújtását elhatározva a küldöttség tagjait az elnök vezetése mellett Corchus Bélát, Dr. Dobránszky Bélát, Zimmer Ferenczet, Iklódy Szabó Jánost, Purguly Pált kéri fel, kívánatosnak jelezvén, hogy a küldöttséghez az egyesület tagjai közül mások is csatlakozzanak.

3. *Répássy Miklós* a Halászat szerkesztője nyújt részletes tájékoztatást a lap jövő évi előállítási költségeiről s annak a jelenben fennálló pénz- és értékfedezetéről.

A megindult eszmecsere s a jelentés tudomásvétele után Dr. Goszthony Mihály javasolja, hogy a mai értékviszonyok s más szaklapok által is fizetni szokott díjaknak megfelelően az frói tiszteletdíjak soronként kettő, a szerkesztői tiszteletdíj pedig évi 8000 koronára emeltesse fel.

Választmány a javaslatot egyhangúan határozattá emeli.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

A választmány és a közgyűlés tagjai este 1/29-kor, az Országos Kaszinó külön éttermében fesztelen tagtársias vacsorára gyűltek össze.

Az Országos Halászati Egyesület választmánya 1922. évi április hó 21-én báró Inkey Pál elnöklete alatt ülést tartott.

Résztvettek: dr. Goszthony Mihály, Kuttner Kálmán pénztáros, Répássy Miklós, Scheiber József, Simonffy Gyula ügyv. titkár, Stögermayer Alajos, báró Szurmay Sándor, Zimmer Ferencz.

Távolaradásukat kimentették: Corchus Béla, dr. Dobránszky Béla, dr. Hirsch Alfréd és Kócsy Imre.

A megjelenteknek az elnök által történt üdvözlése után

1. *Titkár* bejelenti, hogy értesülése szerint a vasúti halszállítási tarifa ügyében az egyesület által tett lépések kedvező reménnyel

kecsegtetnek, a mennyiben kilátás van reá, hogy a kereskedelemügyi miniszter úr által a halszállítási tarifák jövőben méltányosabban fognak megállapíttatni, jelenti továbbá, hogy a Balaton halászati részvénytársaságtól vett átirat szerint a részvénytársaság a f. évben 100,000 K adománnyal járul hozzá a Halászat cz. egyesületi lap fenntartásához.

Mindkét bejelentés örvendetes tudomásra szolgál, egyben elhatározatot, hogy az egyesület a részvénytársaság nemes áldozatkészégéért, köszönetét a jegyzőkönyvi kivonat megküldése kapcsán fogja kifejezésre juttatni.

2. *Titkár* előterjeszti az alapszabályok módosítására vonatkozó tervezetet. Ezek szerint módosulást szenvedne az alapszabályok 4. §-a olyképp, hogy „rendes tag az, aki magát három éven át a közgyűlés által megállapított tagsági díj fizetésére kötelezi. A közgyűlés által megállapítandó tagsági díj azonban az évi 200 K-t felül nem haladhatja”.

Az alapító tagok pedig az eddigi 100 K helyett a jövőben legalább 2000 K-t tartoznak lefizetni. Az egyesület hivatalos közlönyét ingyen csak a rendes tagok s az új alapító tagok kapják; a régi alapító tagok közül azok, a kik alapítványukat 2000 K-ra kiegészítik, vagy a régi 100 K 60%-kal számított évi kamatát a közgyűlés által megállapított évi rendes tagsági díjra kiegészítik.

Az 5. § ba bevételnek, hogy az állami törvényhatósági tisztviselők, illetve közszolgálati alkalmazottak, katonatisztek és nyugdíjasok 50%-os kedvezményben részesítendők a 4. §-ban említett tagdíjaknál.

Változást szenvedne a 9. § 4-ik bekezdése azáltal, hogy az elnök által összehívott első határozatképtelen közgyűlés után nem 14, hanem 40 nap alatt tartozik az elnök a második közgyűlést összehívni.

10. §-nál: jövőben 20 választmányi tag helyett 24-et választhat a közgyűlés.

12. §-nál: jövőben a számvizsgáló-bizottság tagjai nem évről-évre, hanem három év tartamára választatnak.

Beható tárgyalás után a választmány a tervezetet elfogadja s azt az e célból összehívandó rendkívüli közgyűlés jóváhagyása elé terjeszteni rendeli.

3. A számvizsgáló-bizottság tagjainak az 1922. évre való megválasztása ügyében a választmány elhatározta, hogy javaslatát a rendkívüli közgyűlésnek a közgyűlés napján fogja előterjeszteni.

4. A Halászat cz. lap előfizetési díja a f. évre nem tagok részére évi 120 koronában állapított meg.

5. A rendkívüli közgyűlés napja május hó 29-ére tüzetett ki.

6. *Titkár* jelenti, hogy a legutóbbi időben a következők kérték az egyesület kötelékébe való felvételüket: rendes tagként Krausz Ambrus halászbérlő Szigetbecse, Simon Mátyás halászbérlő Nagykanizsa, Böszörményi Ödön közs. jegyző Neszmély. Nevezettek a közgyűlés megerősítésének fenntartása mellett tagokul felvételnek.

7. *Titkár* előterjeszti és többek hozzájárulása után a választmány elhatározta, hogy halyámoknak az új autonóm vámtarifában való megállapítása ügyében álláspontját — a mely a Magyar Mezőgazdasági Vámpolitikai Központtal ennek felszólítása folytán szintén közlendő — a következőkben szegezi le: Jelenleg a hazai haltermelésnek vámvédelemre szüksége nincs s a közel jövőben sem igen lesz, mindamellett azonban a fennforgó külpolitikai viszonyokra és vámkérdésekre való tekintettel nincs ellene kifogása, ha a mezőgazdasági érdekképviseletek által elfogadott egyéb állati vámkö 50%-os emeléséhez hasonlóan, az új autonóm vámtarifában a külföldi friss hal és édesvízi rák vámjája szintén 50%-kal emeltetik (vagyis q-ként $20 + 10 = 30$ K); elengedhetetlennek tartja azonban, hogy az így megállapított vámköket, egyelőre a mostani viszonyokat figyelembe véve, érvényesíteni ne kellessen, illetve, hogy az egyes államokkal kötött kereskedelmi szerződésekben történhessék erre nézve megállapodás.

8. A vásárcsarnoki halárak jegyzése ügyében a közp. vásárcsarnok igazgatóságától érkezett átirat ismertetése után, miután az egyesületünk igényeit több tekintetben nem elégíti ki, az elnökség felkérte, hogy az akció érdekében szükséges újabb tájékozódások és lépések tétele végett az illetékes fórumokkal lépjen érintkezésbe.

Az ülést a Pannónia éttermében társas vacsora követte.

A Balaton Halászati Részvénytársaság f. évi április hó 11-én tartotta évi rendes közgyűlését Siófokon. A zárószámadás tételei a következők:

Mérlegszámla. Vagy on: Pénztárak készletei 702,087.56 K, hadikölcsönkötvények, értékpapírok és óvadékok 1.721,888.09 K, ingatlanok, gőzhajók, berendezések és takarékbetétek 2.162,084.12 K, folyószámlakövetelések 551,800.24 K, készletek 498,567 K. Összesen 5.636,427.01 K. — Te her: Részvénytőke 1.440,000 K, rendes tartalékalap 837,734.17 K, rendkívüli tartalékalap 280,000 K, értékcsökkenési tartalékalap 309,470.07 K, adók tartaléka 240,000 K, 1920—21. üzletévben leltárkiegészítési tartalék 1.000,000 K, óvadékok 3000 K, átmeneti tételek egyenlege 465,292.02 K, folyószámlatartozások 215,754.28 K, fel nem vett osztalék 2340 K, múlt évi már megadózott nyereségáthozat 77,131.43 K, felosztandó nyereség 1920—21. évről 765,705.04 K. Összesen 5.636,427.01 K.

Veszteség- és nyereségszámla. Tartozik: Haszonbérzámla 387,729·55 K, haltenyésztés és partörzési számla 767,622 K, munkabérzámla 5.332,981 K, gőzhajüzemzámla 1.085,033·13 K, adózámla 403,422·05 K, általános üzemi kiadások 7.990,133·80 K, mult évi már megadózott nyereségáthozat 77,131·43 K, felosztandó nyereség 1920—21. üzleti évről 765,705·04 K. Összesen 16.809,758 K. — **Követel:** Mult évi már megadózott nyereségáthozat 77,131·43 K, jövedelem halból és pikkelyből 16.637,761·62 K, jövedelem vonatásból és kamatokból 94,864·95 K. Összesen 16.809,758 K.

Az igazgatóság jelentése megemlíti, hogy a még mindig fennálló hiányok pótlására üzemi bevételükből 1.000,000 korona összeget tartalékolta, hogy elhasznált feltárakat folytatólagosan kiegészítsék, különösen halászhajóparkukat, lehasznált háló- és kötélanyagukat, uszályaikat helyreállítsák.

Ezen az 1.000,000 K-án felül még rendelkezésre maradt mint felosztandó nyereség 842,836·47 K. Ez a nyereség a következőképp osztott fel: 1. Rendes tartalékalapra 38,285·25 K. 2. Rendkívüli tartalékalapra 150,000 K. 3. Tiszviselők s alkalmazottak jutalmazására 30,628·20 K. 4. Osztalék részvényenkint 70 K 504,000 K. 5. Adótartalék 60,000 K. 6. Jövő évre átvitel 59,923 K.

A zárószámadás a mult évihez képest igen örvedetes haladásról tesz tanúságot; hiszen a brutto jövedelem 16.637,761·62 K csaknem négyszerese az előző üzemi év jövedelmének (4.695,260·60 K).

És ez az emelkedés nemcsak a most annyira változó valutáris viszonyoknak tudható be, hanem elsősorban annak, hogy az üzem ereje növekedett s azzal a fogások mennyisége a békeidők legjobb éveinek eredményét érte el.

Az 1920. évi július hó 1-től 1921. évi június hó 30-áig a Balatonból métermázsákban az alábbi halmennyiség került ki (a zárjelen lévő számok az előző üzem év eredményeit mutatják):

Garda 1292·15 (801·07), keszeg 6940·39 (2643·18), ön 92·22 (112·36), csuka elsőrendű 42·76 (49·00), csuka másodrendű 86·35 (59·26), harcsa elsőrendű 31·87 (14·99), harcsa másodrendű 70·24 (52·17), ponty 293·29 (203·95), fogas elsőrendű 114·53 (65·32), fogas másodrendű 37·82 (19·66), fogas harmadrendű 149·81 (68·42), fogas negyedrendű 413·28 (169·83). *Mindössze 9564·61 (4260—).*

Amint látható, az eredmény több mint kétszerese az előző üzemi év eredményének és jóval felülmúlja a háború előtti rendes üzemű évek átlagát (7500 q) is. Ez mindenesetre megnyugtató a Balaton általános halászati kihasználását illetőleg is, hiszen a háborús évek alatt a fogási eredmény nagyon alatta maradt az átlagnak s az évenként kiemelhető, de éveken át felerészben bent maradó halmennyiség egy része bizonyára kárbaveszett a fogyasztás számára.

A most elért eredmény biztosít arról, hogy a Balatonban minden feltétel megvan arra, hogy a részvénytársaság újonnan kezdődő 25 éves bérleti időszakában a halászat emelése tekintetében hangoztatott kívánalmak akadálytalanul teljesülhessenek.

Az Esztergomi Halászati Társulat március 27-én tartotta Esztergomban évi rendes közgyűlését *Pisuth Aladár* elnökletével. Igazgató jelentése szerint már nagyon rég óta nem volt annyi s jórészt nemes fajtájú hal, mint a mult esztendőben. A bemutatott számadások szerint a mult évben 3775·14 korona bevétellel szemben 1105·25 korona kiadás merült fel. A jövő évi költségeket 1594 koronában irányozták elő és ehhez képest a holdankénti járulékot 50 fillérben állapították meg. A társulati közgyűlés a bérloknak a halászati tilalom felfüggesztésére vonatkozó kérését magáévá tette és elhatározta, hogy erre vonatkozólag a földművelésügyi miniszter engedélyét fogják kérni, mert a Duna balpartján a csehek korlátlanul halásznak.

A Dunaszekeső—Drávatoroki Halászati Társulat április hó 6-án tartotta évi rendes közgyűlését Mohácson *Dokupil Adolf* elnöke alatt. Az időközben érkezett miniszteri rendeletek felolvasása után az érdekeltségi kimutatás helyesbítését tárgyalták, mely szerint a 41,728 k. holdnyi nagyságú társulati vízterületből csupán 1105·25 korona kiadás merült fel. A jövő évi költségeket 1594 koronában irányozták elő és ehhez képest a holdankénti járulékaikat 1·40 koronában állapították meg. Végül a halászati haszonbér emelése végett négytagú bizottságot választottak meg s ezt megbízták a bérlokkal való egyezkedéssel, avval a kikötéssel, hogy az évi bér lehetőleg halmennyiségben állapíttassék meg, hogy esetleges későbbi emelésnek vagy bérleengedésnek eleje vétessek.

KÉRDÉSEK ÉS FEJELETEK.

Kérdések.

3. Ha esetleg a Tisza folyó a medrét elhagyja és a rétséget elborítja, kiterjed-e oda a meder bérlojének a bérlete, vagy a parti birtokos tulajdona a kicsapott víz? Mert itt a meder bérloje és a partbirtokos is jogot formál a kicsapott vízhez.

Ó-Kécske.

B. I.

Fejeletek.

3. A halászatról szóló 1888. évi XIX. t.-c. 2. §-a szerint: „Árvizek kiöntéseiben a halászati jog azokat a birtokosokat illeti, kiknek területét az árvizek elborítják. Ily vizekből a halaknak a mederbe való visszatérését akadályozni tilos.”

E szerint tehát az, aki csak a medret bérlő, a rétséget előntő kicsapott vízben nem halászhat.

Nagyon jól tudjuk, hogy a törvénynek ez a rendelkezése az egységes s okszerű halászat üzésének nagy akadálya, de ezen csak úgy lehet segíteni, ha a halászati társulatok kötelékébe a hullámtéri halászatokat is bevonják s az egyes bérleti szakaszokat úgy adják bérbé, hogy a bérletbe ne csak a meder, de a kiöntések is beletartozzanak. Természetes aztán az, hogy a bérjövdelemből a hullámtéri birtokosok is részesítendőek bizonyos kulcs szerint.

VEGYESEK.

A halászat köréből vett előadás mozgófényképekkel. Külön is felhívjuk tagjaink figyelmét lapunk címlapján közölt e tárgyú meghívóra s csupán azt fűzzük hozzá, hogy értesüléseink szerint az előadás a vizeknek és halaknak csak igen nehezen és körülményesen hozzáférhető világából vett fényképek bemutatása által igen érdekesnek és értékesnek ígérkezik. A felvételeket és fényképeket báró Inkey Pál elnök anyagi támogatása és az előadó útmutatása mellett a Paedagogiai Filmgyár r.-t. készítette. Vendégeket szívesen látunk.

Tükárság.

Feltűnő halfogások a felső Dunán. Győrből kapjuk az alábbi érdekes híreket: A győrmegyei nagybajcsi nagy Dunán 1 kg.-os tiszta nemes *tükörpontyot* fogtak márciusban a halászosok, Gönyűn szintén került a hálójukba ilyen hal, de legnevezetesebb, hogy ugyanakkor egy *4 kg.-os vízáti* is fogtak Győr megyében. Ezek az ottani vizekben elő nem forduló ritka halmeműek méltán keltették fel a halászosok érdeklődését és nem tudják megmagyarázni hogyan és honnan kerültek a nagy Dunára.

„**Tiszavidéki Halászsövetség**“ címmel új társadalmi alakulásról kapunk hírt Szegedről; célja az ottani helyi halászmesterkedtség ügyeinek istápolása. Elnöke: *Gál András* halászmester, jegyzője: *Fixner Máttyás*.

Méhészeti tanfolyam. Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület a mult évek szokása szerint ez évben is rendez méhészeti tanfolyamokat. Az első tanfolyam május 8-án kezdődik, melyre a jelentkezéseket az egyesület titkári hivatalában (Budapest, IX., Üllői-út 25.) délelőttönként lehet foganatosítani. Minden tanfolyam 21 napig tart, melynek végzetével a hallgatóság látogatási bizonyítványt kap. A tanfolyam hallgatási díja 250 korona, mely összeg a felvételkor fizetendő az egyesület pénztárába. Felhívjuk az érdeklődők figyelmét az Országos Magyar Méhészeti Egyesület eme fontos nemzetgazdasági mozgalmára.

Budapesti halpiacz. Az elmúlt húsvéti ünnepek alatt, melyek összeestek a zsidóünnepekkel, nagy kereslete volt a halnak, ellenben a készletek olyan csekélyek voltak, hogy a csarnoki halkereskedők minden hala elfogyott, úgyhogy — amire nem emlékszünk — áruhiány miatt kénytelenek voltak elárúsítóhelyeiket már nagypénteken délben bezárni.

A feltűnő halhiányt vizeink szűkre szorult területével, de főképp tógazdaságaink mult évi rossz termésével kell magyarázni. Előbbi jelentéseinkben ezen halszükét a kései húsvéti ünnepekre előre megjósoltuk.

Ebből következett azután a halarak rohamos emelkedése és a termelőkötől nagyban 80—100 koronás áron kötött élő ponty 200—240 koronás ár mellett jutott kicsinyben a fogyasztókhöz.

Közvetlen húsvét után is kevés hal került a piacra, aminek oka főképp a rossz idő és magas vízállás volt. Jelenleg megfelelő mennyiségű a halkészlet; a kereslet gyenge lévén, a halarak hanyatlók.

A folytonos hűvös, esős idő késlelteti a halak ívását, minek következménye, hogy még ma is kerül le nem ívott, hasas süllő a piacra; ez is a naptári tilalom visszasságára mutat.

A beküldött árúk között szeptember dunai süllők, kevés tiszai harcsa és a Balaton megnyílt halászata folytán, onnan nagyobb pontyok, adják a halak zömét.

Tógazdáink ez évben nem szenvednek vízhiányt; ellenben a halak növekedése, a tartós hűvös idő miatt, eddig még alig indult meg.

Budapesti piaci halárai nagyban:

Kecsege nagyság szerint	360—400 K
Süllő, nagy	320—400 "
Süllő, közép	280—340 "
Süllő, apró	160—220 "
Ponty, élő nagy	— " "
Ponty " közép	140—150 "
Ponty " apró	100—120 "
Ponty, jegelt	100—160 "
Harcsa, vágó	260—300 "
Harcsa, közép	180—240 "
Czompó	120—140 "
Kárász	80—100 " C.

Budapesti halpiacz. A húsvéti időszakban a vásárcsarnokok igazgatóságának jelentése szerint halban ingadozó árak mellett lanyha volt a felhozatal. Nagyban az **előponty** ára métermázsánként 1000—20,000 K-ig váltakozott, **előcsuka** 24,000 K-t ért el, **előkárász** 18,000 K-t. Jegelt halból csak **ponty** került forgalomba 6000—18,000 K között és **balatoni keszeg** 3400 K-ért.

Kicsiben való eladások árait április 8-tól, május 5-ig az alábbi összeállítás mutatja kilogrammonként fillérekenben:

	1922. április 8.		1922. május 5.	
	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon
Ponty, nagy	18000—24000	8000—24000	20000—28000	12000—20000
" kicsiny	14000—18000	—	12000—20000	—
Harcsa, nagy	—	25000—45000	—	16000—40000
" kicsiny	—	—	—	—
Csuka, nagy	27000—30000	10000—16000	26000—26000	10000—16000
" kicsiny	14000—26000	—	22000—22600	—
Fogassüllő, dunai	—	—	45000—45000	—
Kárász	8000—14500	—	12000—14000	—
Czompó	12000—13600	—	10000—18000	—
Márna	8000—8000	12000—14000	—	12000—14000
Keszeg	—	5000—6000	—	5000—6000

b) Édesvízi jegelt (nem élő) hal:				
	1922. április 8.		1922. május 5.	
	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon
Ponty, nagy	14000—16000	6000—18000	14000—22000	10000—18000
" kicsiny	8000—14000	—	8000—14000	—
Harcsa, nagy	36000—50000	25000—45000	35000—48000	16000—45000
" kicsiny	26000—36000	—	24000—30000	—
Csuka, nagy	13000—14000	—	16000—22000	—
" kicsiny	10000—11000	—	14000—16000	—
Fogassüllő, dunai	42000—45000	—	30000—45000	—

	1922. április 8.		1922. május 3.	
	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon
I. Fogassüllő, balatoni nagy 3 kg.-on felül	40000—40000	—	—	—
II. Fogassüllő, balatoni nagy 2-3 kg.-os	35000—35000	18000—30000	45000—45000	18000—30000
III. Fogassüllő, balatoni kicsi 45 cm. h. feljebb	24000—24000	—	—	—
IV. Fogassüllő, balatoni kicsi 35 cm. h. feljebb	20000—20000	—	35000—35000	—
Keszeg, balatoni	—	3000—6000	—	3000—6000
Garda, balatoni	—	—	—	—
Kárász	6000—6000	6000—10000	6000—8000	6000—10000
Czompó	8000—8000	—	—	—
Márna	12000—12000	9000—14000	14000—20000	9000—14000
Keszeg	6000—65000	3000—6000	4000—7000	3000—6000
Kecsege, nagy	—	—	45000—45000	—
" kicsiny	—	—	35000—35000	—
Apró, kevert hal	2400—4000	3000—7000	6000—6000	3000—7000

A lap kiadásáért felelős: Répássy Miklós.

Hollandiai háló,

inslég, patentczérna, halászkötél, zsinég, fonál, varsa, varsapamut, horog

Készen és megrendelésre ismét állandóan kapható:

ÁDÁM MIKSA, BUDAPEST,
IV., FERENCZ-JÓZSEF-RAKPART 6.
TELEFON: József 61—48.

IFJ. SINGHOFFER ÁGOSTON és TÁRSAI

HALNAGYKERESKEDÉS

CZÉGTULAJDONOS:

HALTENYÉSZTŐ ÉS HALKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Raktár és kereskedelmi iroda: BUDAPEST, IX., ERKEL-UTCZA 3. SZ.

TELEFON: nappal: József 48-48, éjjel: József 49-06.

Központi iroda: BUDAPEST, V., BÉLA-UTCZA 8. TELEFON: 79-46.

Tógazdaságok figyelmébe!

Veszek több ezer métermázsra élő pontyot, czompót, kárászt stb.

ZIMMER FERENCZ halászmester, BUDAPEST, Központi vásárcsarnok. Telefon: József 48—94

A SÁRDI TÓGAZDASÁG

Levélczím: Tógazdaság Sárd, (Somogy m.) Sürgőnyczím: Tógazdaság Kiskorpád. Vasutállomás: Kiskorpád.

ősi és tavaszi szállításra elad 1—2—3-nyaras javított wittingaui pontyot és anyapontyot, bajorországi aischgründli 1—3-nyaras és anyapontyot, japánpontyot (higoi), aranyorfát, naphalat, amerikai törpeharcsát, 1—4-nyaras tavi czompót, fogassüllőt, megtermékenyített fogassüllőikrát és minden egyéb tenyészhalat.

A tógazdaság kizárólag csak tenyészhalat termel.

Árjegyzékkel szolgál a Tógazdasági Intézőség Sárd, (Somogy megye).